Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Bit Carstensen

Hav- og Vandmiljø
J.nr. 2022 - 5046
Ref. THOMR, HANJE, CHWJE
Den 23. marts 2022

Vedr. spildevandsindsatsen i oplandet til Torpe Kanal

I forlængelse af dine tidligere henvendelser har du i mail af 18. januar 2022 stillet Miljøstyrelsen flere spørgsmål om spildevandsindsatsen over for ukloakerede ejendomme i oplandet til Torpe Kanal og Bavelse Sø og tilstandsvurderingen af vandløbet. Miljøstyrelsen svarer på dine spørgsmål i nedenstående.

Spørgsmål 1: Tak for jeres mail fra, den 10. maj 2021. Jeg ville have svaret jer, for længe siden, men har været så uheldig at miste alle mine data, og har derfor brugt rigtig lang tid på at genskabe dem. I den forbindelse blev jeg noget overrasket over at data omkring overfladevand, i Danmarks Arealinformation, er blevet voldsomt minimeret. Nu er der kun døgnvandføring og døgnvandstand tilbage. Jeg har heldigvis udskrevet kopier af data. Er der en forklaring på at alle de andre data, er forsvundet? Og hvor kan de findes af ganske almindelige borgere?

Svar 1: Data kan nu findes på Danmarks Arealinformation[1].

Spørgsmål 2: Og nu til det det hele handler om. Jeg havde håbet på at Miljøstyrelsen godt kunne se og forstå, at ejere af ejendomme i spredt bebyggelse, er bekymrede over den måde, Miljøstyrelsen kommer frem til en given tilstand i et vandområde på, men nej. I sted for, får jeg den samme smøre én gang til, en smøre som jeg har forstået. Jeg må konstatere, at Miljøstyrelsen gør, hvad de kan for at opretholde deres "verdensbillede." Jeg vil, derfor, i det nedenstående endnu en gang forsøge at tydeliggøre min undren og bekymring.
Torpe Kanal er 12,894 km lang, og et rigtigt godt eksempel, på det med Miljøstyrelsens måde at komme frem til en given tilstand på. Der er kun benyttet fem målestationer, som er placeret fra 4,7 km og frem til udløb i Bavelse sø, det på trods af denne "vejledning."
"Det antages i vandplanen, at tilstanden bedømt på en given station er repræsentativ for en længere strækning (i gennemsnit 2 km lang), … Bilag 3, side 3 Teknisk baggrundsnotat til Vandplan 2.5 Smålandsfarvandet.

Svar 2: De anvendte målestationer forudsættes, at være repræsentative for vandområdet som helhed. Af ressourcemæssige årsager er det ikke muligt at placere målestationer hver gang enkelte fysiske forhold ændrer sig en smule i vandløbet, men stationerne søges placeret på steder, som er repræsentative for vandområder som helhed.

Spørgsmål 3: Den første målestation, NST 23.55.20, er placeret 4,7 km fra station 0. Det lever ikke op til ovenstående, og hvorfor har man valgt, at der ikke skal være målinger i dette første stykke af Torpe kanal? Måske det er på grund af, at lige netop det stykke, er det stykke, der er **gravet gennem bakken ved Torpe!** Og

[1] https://arealinformation.miljoeportal.dk/html5/index.html?viewer=distribution

måske det er på grund af, at der er brunt vand, dårlige bundforhold eller måske, er det som der står i Plan nr. 38-2014 Af Peter Geertz-Hansen x *"Den øvre strækning fra Suså til opstrøms for Tingbro er med svag vandstrøm og ringe fysiske forhold for ørred. Lgd.: ca. 3,8 km."* hvem ved?

Miljøstyrelsen mener at alle vandløb skal nå faunaklasse 5, men som det fremgår her, kan det i nogle tilfælde ikke lade sig gøre: VEJ nr 60179 af 01/08/1998, *"Tilsvarende er der langsomtflydende vandløb, hvor **bundforholdene** er af en sådan karakter, at et dyreliv svarende til faunaklasse 5 ikke naturligt vil kunne forekomme. Visse vandløb, som f.eks. **gravede grøfter**, vil derfor højst kunne opnå faunaklasse 4 på grund af vandløbets eksisterende fysiske forhold. Heller ikke **regulerede** vandløb vil have de fysiske forhold, der muliggør opnåelse af den optimale faunaklasse, idet de fysiske forhold aldrig vil have samme kvalitet som uregulerede vandløb."*
Man kan roligt sige at de første 3,8 km i Torpe kanal, med sikkerhed lever op til det med **gravede**, idet de er gravet i 1816, hvilket også en meget stor del af resten af **kanalen** er.
Måske det var derfor, Storestrøms amt havde klassificerer, de første 6,7 km af Torpe Kanal til faunaklasse 4!

Svar 3: Vandløb, der er klassificeret som naturlige vandområder, skal som udgangspunkt opnå faunaklasse 5 eller mere for målopfyldelse mht. smådyr, idet der henvises til målsætningerne for de enkelte vandløb beskrevet i miljømålsbekendtgørelsen[2].

Vandløb, der er udpeget som kunstige vandområder eller stærkt modificerede vandområder, skal i de gældende vandområdeplaner opnå faunaklasse 4 eller mere for målopfyldelse mht. smådyr.

Torpe kanal er klassificeret som et naturligt vandområde, hvorfor miljømålet for smådyr er mindst faunaklasse 5.

Kunstige vandområder er vandområder, der er opstået ved menneskelig aktivitet, hvor der ikke i forvejen fandtes et vandområde.

Stærkt modificerede vandområder er vandområder, der er så ændrede pga. menneskelig aktivitet, at det ikke vurderes muligt at opnå god økologisk tilstand med en rimelig indsats.

At et vandløb i tidens løb er blevet udvidet, uddybet, udrettet, forlagt eller rørlagt medfører ikke automatisk, at det kan betegnes som hverken kunstigt eller stærkt modificeret. Dette vil kræve en individuelt vurdering i hvert enkelt tilfælde.

Spørgsmål 4: DFI er beregnet på én station, NST 23.55.50., **den 24. september 2018**, men ikke brugt i vurderingen af Torpe Kanal. Målingerne skal i øvrigt foretages **fra 1. februar til 30. april!**
Stationen er placeret 10,5 km fra station 0, men repræsenterer altså hele kanalen!
Underligt, at Peter Wiberg-Larsen & Brian Kronvang i 2016 skriver følgende *"Undersøgelsen udføres over en udlagt 100 m strækning, der er udvalgt, **således at den er repræsentativ for den pågældende <u>del</u> af vandløbet** (se V02)."*
Det fremgår ikke helt tydeligt, at det er i orden, kun at foretage én måling, i en kanal, der har en længde på 12,894 km.

Svar 4: Dansk Fysisk indeks (DFI) undersøges og registreres iflg. gældende teknisk anvisning normalt sammen med smådyrene (DVFI) i perioden 1. februar – 30. april. Dette sker for at minimere transporttiden ved den enkelte station, og ikke

[2] https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2019/448

fordi metoden ikke kan anvendes uden for dette tidsrum, jf. side 3 i Dansk Fysisk Indeks – DFI[3].

Spørgsmål 5: DVFI er målt på den samme station, og kun den. Også her har Peter Wiberg-Larsen beskrevet, hvordan det skal gøres. *"Prøvetagningen foretages på en **mindre delstrækning (station),** som **vurderes repræsentativ for den pågældende <u>del</u> af vandløbet."*** Det er i meget god tråd med denne her fra VEJ nr 60179 af 01/08/1998 *"Ved fastsættelse af målsætningsklasse for den **enkelte vandløbsstation** skal det tilstræbes, at stationen i videst muligt omfang er repræsentativ for **vandløbsstrækningen**, der skal vurderes. Især bør det sikres, at de fysiske forhold på stationen er repræsentative."* Ej heller her, fremgår det helt tydeligt, at man kan nøjes med én måling i en kanal der er 12,894 km lang!

Svar 5: Jf. kommentar nr. 2.

Spørgsmål 6: Til måling af DFFV, er de fem stationer benyttet, og der er brugt DFFVø, selvom *"Elfiskeriet viste at Torpe Kanal rummer en rig fiskefauna"*. Og på trods af, at Torpe Kanal ifølge Henriksen. P.W. 2014, har reduceret potentiale for ørredyngel fordi *" **vandløbet er uegnet som opvækstvand for yngel**, er over 3 m bredt"* Det undrer mig endnu mere, at man har valgt DFFVø, når følgende er at læse *"….. men kan dog ogsa bruges i større vandløb (Kristensen m.fl., 2014a) safremt vandløbet har potentiale for en naturlig produktion af ørredyngel."* Men det har Torpe Kanal jo ikke!
Jeg undres også over, at der kun er benyttet én el-befiskning, på fire af de fem stationer, dette til trods for, at der skal to el-befiskninger til, hvis man vil bruge DFFVø. Endvidere er der el-befisket på 75 - 100 m2 og ikke 100 m. Det er kæmpe fejl ifølge denne her: Videnskabelig rapport fra DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, Nr. 95 2014*"**Opmærksomheden henledes pa** at DFFVø ogsa kan anvendes i type 2 og 3 vandløb med flere end 2 arter **og som iøvrigt opfylder kriterierne for anvendelse af indekset**. I disse vandløb anbefales det at opgøre antal ørredyngel **pr. 100 m i stedet for pr.100 m2** og anvende dertil hørende grænseværdier. … da DFFVa udelukkende er baseret pa fangsten i 1. befiskning, **mens anvendelse af yngelindekset forudsætter mindst 2 befiskninger**."*

Svar 6: De anvendte fiskeundersøgelser i Torpe Kanal er udført af DTU Aqua i forbindelse med udarbejdelsen af seneste plan for fiskepleje i vandløb til Karrebæksminde Bugt, jf. Plan for fiskepleje i vandløb til Karrebæksminde Bugt[4]. DTU Aqua har i den forbindelse vurderet, at vandløbet var egnet til anvendelse af ørredindekset (DFFVø)

Spørgsmål 7: Fejlene slutter dog ikke her, idet el-befiskningen skal foretages fra september til oktober, men man valgte at el-befiske, den 14. august 2013! (Den tørreste sommer siden 1996) På det tidspunkt var vandstanden < 2 – 30 cm! Det giver en rigtig god forklaring på, at der stort set ingen ørreder var. Der er heller ikke el-befisket året efter på trods af, at det anbefales, hvis der året før er fanget 30% under det forventede, netop for at undgå, at udsving er på grund af årsvariation!

---

3 https://ecos.au.dk/fileadmin/ecos/Fagdatacentre/Ferskvand/V05_fysisk_indeks_version_2.3_20160520.pdf

4 https://orbit.dtu.dk/en/publications/plan-for-fiskepleje-i-vandl%C3%B8b-til-karreb%C3%A6ksminde-bugt-distrikt-06

Svar 7: Elbefiskninger skal iflg. gældende tekniske anvisning udføres i perioden 1. juli til 31. oktober, jf. side 4 i Fiskeundersøgelser i vandløb[5].

Spørgsmål 8: Det mest bekymrende er dog, at Torpe Kanal på baggrund af disse, enormt dårlige, forkerte og mangelfulde data, er klassificeret som værende i ringe tilstand. Konsekvensen er, at Næstved kommune blot skal gå på MiljøGis og finde den "røde streg," for at kunne udstede påbud, hvilket de har gjort!

Svar 8: Som nævnt i tidligere svar skal kommunen ved meddelelse af påbud om forbedret spildevandsrensning efter § 30 i miljøbeskyttelsesloven[6] foretage en konkret vurdering af, om en ejendoms udledning opfylder betingelserne i § 35 i spildevandsbekendtgørelsen[7].

Spørgsmål 9: For at dokumentere min påstand om at data er dårlige, forkerte og mangelfulde, slog jeg op i gældende BEK nr 1001 af 29/06/2016. Heri fremgå det meget tydeligt, at der skal overvåges for biologiske, hydromorfologiske og fysisk-kemiske kvalitetselementer, med hvilke intervaller der skal overvåges, og hvilke parametre der skal indgå.
Det er meget nemt at konstatere, at fisk skal undersøges hvert 3. år, men er senest undersøgt i 2013, og før det i 1991! De fysisk-kemiske forhold skal måles, hver 3. måned i undersøgelsesperioden, men er målt to gange i 1985, én gang i 2007, én gang i 2017 og én gang i 2021! Det er dog ikke muligt at se, hvilken tilstand der var på stationerne, da der ingen tilgængelige data er! De hydrmorfologiske forhold, som morfologi og kontinuitet skal måles, hvert 6. år, og hydrologi kontinuerligt. Morfologi er målt på fire forskellige stationer, 2007, 2012, 2013 og 2018, og altid kun på én station pr. år i de nævnte år. Tilstanden er målt til at være moderat på 3 af de fire stationer, den sidste er mellem god og moderat.
På baggrund af ovenstående kan jeg konstatere, at undersøgelser, målinger, antal målinger og antal parametre ikke er udført som beskrevet i bekendtgørelsen! Det er dybt bekymrende.

Svar 9: Det nationale overvågningsprogram, NOVANA, bidrager til, at Danmark opfylder de forpligtigelser, vi har i forhold til national lovgivning, EU-direktiver og internationale konventioner om overvågning af vandmiljø, natur og luft. MST udfører den overvågning, der er fastlagt i det nationale overvågningsprogram inden for de fastsatte rammer. Som udgangspunkt bør overvågningen finde sted med intervaller, der ikke er længere end dem, der er anført i tabel 1 i bekendtgørelse om overvågning af overfladevandets, grundvandets og beskyttede områders tilstand og om naturovervågning af internationale naturbeskyttelsesområder[8], medmindre større intervaller vil være berettigede på grundlag af teknisk viden og ekspertvurderinger.

Spørgsmål 10: Kære Miljøstyrelse det koster, hver ejer af ejendomme i spredt bebyggelse op til 100.000 kr. at data, er af en så ringe kvalitet. Alene for Torpe Kanal, betyder det en ekstra regning/ekstra skat, for ejere af ejendomme i spredt bebyggelse, på samlet op i mod 20 millioner kr.!

Det gjorde mig derfor også temmelig forundret, da jeg læste følgende: Fra borgermøde, den 8 november 2016 om Susåprojekt. *Søren Madsen: "Nej, den eneste grund til at de skal rense i dag, er fordi der kan renses en lille smule fosforved hver husstand, ca. 200. Man kan sige, at Torpe kanal nedre del er*

[5] https://ecos.au.dk/fileadmin/ecos/Fagdatacentre/Ferskvand/V18_fisk_version_7.2.pdf
[6] https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2022/100
[7] https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2021/1393
[8] https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2016/1001

allerede ***så ren i dag, at der ikke burde være rensning, fordi vandet er rent nok i forhold til de mål der er,*** *…."* og denne her, fra: Hvidbog for høringssvar til "Forslag til Natura 2000-handleplan 2016– 2021. Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen, Holmegårds Mose og Porsmosen. nr. 163, her fremgår følgende svar, i forhold til Torpe Kanal: *"Ad 11.1.* ***"Mængden af spildevand er i dag så reduceret at det ikke længere er problem for den tykskallede malermuslings overlevelse."***
Hvordan harmonerer det for øvrigt med Miljøstyrelsens fine notat, hvor I har ***"beregnet de teoretiske*** *gennemsnitlige BI5 - koncentrationer"* til 2,2 mg/l? Slet ikke, idet 2,2 mg/l ikke er så stor en katastrofe endda. Den Tykskallede malermusling er i hvert fald ikke død af det, og alle ved, at den kun lever i rent vand! Og Peter Geertz-Hansen x skriver, det her i 2014 ***"Generelt er vandkvaliteten god,*** *men vandføringen er periodisk så svag at den alene kan udgøre en begrænsning for ørredbestandens størrelse."*
Det er foruroligende, at Næstved kommune kan slippe godt fra at påbyde os at rense rent vand!

Svar 10: Spildevandsindsatsen skal primært reducere udledningen af iltforbrugende stoffer, særligt organisk stof (BI_5) og ammonium, med henblik på at sikre opfyldelse af miljømål for smådyrsfaunaen.

Spørgsmål 11: Og nu vi er ved Miljøstyrelsens fine notat, hvor det fremgår *"… at det hermed er sansynliggjort, at BI5 – koncentrationerne i vandområderne* ***før*** *gennemførelse af de fastlagte foranstaltninger over for spildevandsudledninger ikke forventes at understøtte faunaklase 5, og at spildevandsbelastningen dermed er årsag til at miljømålet om god tilstand for smådyrsfauna ikke er opfyldt i Torpe Kanal."* Mærkeligt, at det så fremgår af Miljøgis 2011, at der er flere strækninger, fra Tingbro til Bavelse sø, med faunaklasse 5, og en enkelt med faunaklasse 6!
Kære Miljøstyrelse, **før** spildevandsindsatsen, var der målt faunaklasse 5 og 6. Derfor må konklusionen være, at det eneste der er sansynliggjort er, at en *"beregnet teoretiske gennemsnitlig BI5 – koncentration"* på 2,2 mg/l, **understøtter** faunaklasse 5 og 6, og at det **IKKE** er spildevand der er skyld i at smådyrene har det dårligt, på den ene station, NST23.55.50, der er benyttet!

Og nu vi er ved det fine notat, og den *"beregnede teoretiske gennemsnitlige BI5-koncentretion"* på 2,2 mg/l, så vil jeg henvise til denne her: Fysiske og kemiske kvalitetselementer og understøttelse af god økologiske tilstand i vandløb Notat fra DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi Dato: 28. juni 2019
"Det kan derfor ikke anbefales at benytte fysisk-kemiske parametre til støtte for tilstandsvurdering af danske vandløb. For de få parametre, hvor der kan fastsættes grænseværdier, ***kan det ikke angives, om grænseværdierne er maksimale værdier, der ikke må overskrides…."*** Her fremgår det tydeligt, at Miljøstyrelsen, ikke skal være helt så bombastisk i deres udtalelser om BI5 koncentrationer i vandløb.

Svar 11: Grundlaget for spildevandsindsatsen er først og fremmest, at målsætningen for smådyrsfaunaen i det pågældende vandløb ikke er opfyldt. For indsatsen fastlagt første gang i regionplanerne, er indsatserne videreført i vandområdeplanerne på det oprindelige faglige grundlag. Miljøstyrelsen har i enkelte tilfælde genberegnet spildevandspåvirkningen fra regionplanindsatser for at sandsynliggøre, at indsatsen er velbegrundet. Der anvendes tilgængelig litteratur, bl.a. DCE rapporten om opdatering af naturfaglige kriterier for

afgrænsning af vandløb[9] (DCE, 2016), hvor der står: *Derudover ses, at sandsynligheden for målopfyldelse med DVFI aftager kraftigt indenfor BI5-koncentrationsintervallet 1,5-3,0 mg L^{-1}, og for BI5-koncentrationer under 1,5 mg L^{-1} er der meget høj sandsynlighed for målopfyldelse.* Miljøstyrelsen mener på den baggrund, at det umiddelbart er sandsynliggjort, at spildevandspåvirkningen kan være årsag til at miljømålet ikke er opfyldt, når beregningen giver anledning til BI_5-koncentration i vandløbet på 1,5 mgL^{-1} eller højere.

Spørgsmål 12: Men, mon det rent faktisk forholder sig sådan som Miljøstyrelsen siger Nemlig, at det er spildevand der er årsagen? Nej, ikke hvis man læser følgende, i Retningslinjer for udarbejdelse af vandområdeplaner 2015-2021: *"Hvor der er konstateret* ***et fysisk indeks under 0,5,*** (Torpe Kanal under 0,41 og 0,3168) ***eller hvor kommuner i forbindelse med forslag til indsatsprogrammer har vurderet, at en fysisk indsats er nødvendig*** *for at sikre fuld malopfyldelse i et vandomrade,* ***vurderes den primære årsag til manglende malopfyldelse at være forringede fysiske forhold."*** Jeg bemærker at begge dele, fysisk indeks og indsatsprogram, må være opfyldt, og altså er spildevand, ikke den primære årsag, til manglende målopfyldelse i Torpe kanal!
Jeg kan i denne forbindelse oplyse om, at der på de fem målestationer, der er benyttet, ingen af stederne er målt en bundbredden, som lever op til kravene i regulativet for Torpe Kanal. Forskellen er fra 0,5 meter til 1,75 meter.

Svar 12: Både fysiske forhold og spildevandspåvirkning i kombination kan være årsag til at miljømålet ikke er opfyldt i et vandløbsvandområde. Det kan derfor være nødvendigt at gennemføre både fysisk indsats og spildevandsindsats for at opfylde miljømålet.

DFI på stationen i Torpe Kanal er 19, svarende til en relativ værdi på 0,413, hvilket alene på baggrund af vandløbets fysiske forhold svarer til 50% sandsynlighed for at miljømålet for smådyrsfaunaen er opfyldt[10]. Det kan på den baggrund ikke udelukkes, at der udover spildevandsindsatsen er behov for at gennemføre en fysisk indsats, for at vandløbets miljømål kan opnås. Kommunerne har via vandrådsarbejdet op mod den gældende vandområde ikke indmeldt forslag til en vandløbsindsats, der forbedrer de fysiske forhold.

Spørgsmål 13: Angående indsatsprogram, for Torpe kanal, så har det ikke været muligt at finde så meget som en eneste, selvom det for ganske nyligt, er kommet til at fremgå af Miljøgis, at Torpe kanal har højeste prioritet! Næstved kommune åbenbart planlagt indsats i Torpe Kanal, bare uden at fortælle det til nogen, for hvordan skulle denne her ellers kunne dukke op på MiljøGis? *"Forlængelse af fristen for målopfyldelse til efter 22. december 2021. …. da der vil være uforholdsmæssigt store omkostninger forbundet med en* ***færdiggørelse af forbedringerne*** *inden for fristen. Dette er tilfældet, da det vurderes,* ***at nyttevirkningen*** *ved at gennemføre* ***alle nødvendige indsatser*** *for vandmiljøet som sådan i planperioden* ***ikke er proportional med omkostningerne*** *herved sammenholdt med den samlede nyttevirkning og omkostninger ved at udskyde* ***visse indsatser*** *til en senere planperiode."* Sikke noget vrøvl, nyttevirkningen er da den samme! Det værste, er dog, at der for staten

9 https://dce.au.dk/fileadmin/dce.au.dk/Udgivelser/Notater_2016/Notat_Projekt_om_kriterier_for_udpegning_SVANA_190517.pdf

10 https://dce.au.dk/fileadmin/dce.au.dk/Udgivelser/Notater_2016/Notat_Projekt_om_kriterier_for_udpegning_SVANA_190517.pdf

og kommunerne er noget der hedder proportionalitet i forhold til omkostninger og nyttevirkning, og at domstolene har bestemt, at det er der ikke noget der hedder, når man ejere en ejendom i spredt bebyggelse!

Svar 13: Indsatser til fysiske forbedringer af vandløb gennemføres i prioriteret rækkefølge inden for de økonomiske rammer, der er fastsat af regeringen. Forslag til indsatsprogram udarbejdes af kommuner og interesseorganisationer i sekretariat kommunens vandråd, i hver af landets 23 hovedvandoplande.

Spørgsmål 14: Jeg kan ikke lade være med at henlede opmærksomheden, på denne her i forhold til proportionalitets-princippet: Ifølge By- og Landskabsstyrelsen November 2010 virkemiddelkatalog side 36 *"Hvis udledningen fra ejendommen sker via et dræn kan der være tale om* ***en væsentlig reduktion*** *af savel vand som forureningsparametre inden udledningen til vandløb eller sø. I sadanne tilfælde vil der være tale om en tilsvarende* ***mindre effekt af indsatsen****, og dermed vil* ***omkostningen pr. fjernet kg ogsa være større****."*
Ja kære ejere af ejendomme i den spredte bebyggelse. Udledningen er væsentligt reduceret og effekten af indsatsen er mindre, men betal 100.000 kr. alligevel, for den mindre effekt, fordi proportionalitetsprincippet ikke er gældende for jer, det er kun gældende for staten og kommunerne. Fremgangsmåden minder mig om lande som jeg ikke syntes Danmark skal forsøge at leve op til!

Svar 14: I virkemiddelkataloget er der angivet enhedspriser for effekten ved udløbet. I vandområdeplanerne anvendes virkemidlerne til at fastlægge et omkostningseffektivt indsatsprogram, og ved sammenligning af forskellige virkemidler beregnes enhedspriserne på baggrund af effekten i det berørte vandområde.

Spørgsmål 15: I forhold til indsats i Torpe Kanal. Det har som sagt ikke været muligt at finde så meget som én eneste, og i øvrigt, har udskydelsen af målopfyldelsen været planlagt/vedtaget siden 2014! Hvordan kan man 7 år før sige at indsatsen ikke står mål med omkostningerne, når man ikke har planlagt nogen indsatser?
Det glædelige i det her, er dog, at jeg igen, kan konstatere, at det er de fysiske forhold, og **IKKE** spildevand, der er årsagen til at Torpe Kanal, ikke lever op til miljømålet! Min påstand underbygges af denne her: Faglig rapport fra DMU, nr. 455, 2003
"Miljøkvaliteten i de danske vandløb er mere afhængig af de fysiske forhold end af næringsstoftilførslen."

Svar 15: Se kommentar nr. 10.

Spørgsmål 16: I forlængelse af de tidligere afsnit vil jeg henvise til Danmarks Miljøundersøgelser - Vandmiljøindsatsen (2005)
"Det let nedbrydelige organiske stof, der udledes med spildevand, ***forurener kun i nærområdet omkring udledningen, fordi det hurtigt nedbrydes****."*
Dette udsagn understøttes af Orbicons spildevandsundersøgelse fra 2017, som er udført for Slagelse Kommune, hvor det fremgår at "*... Koncentration her* ***130 meter nedstrøms drænudløbet overskred pa maletidspunktet dog ikke*** *vandplanernes vejledende værdi pa 1,8 mg/l BI5 for god økologisk tilstand."* Vær rar ikke at fortælle mig, at den vejledende grænseværdi nu er sat ned til 1,5 mg/l. Det er afstanden, der er pointen i denne sammenhæng.

Svar 16: Miljøstyrelsen er opmærksom på, at BI_5 omsættes i vandløb. Spildevandsindsatserne er derfor fastlagt af hensyn til lokale vandløb.

Spørgsmål 17: Vi har lige omkring 3 km ud til Torpe kanal, så det er mig uforståeligt, at Miljøstyrelsen fortsat kan sige *"forholdsvist langt væk,"* om afstanden til et nedstrømsliggende vandområde, når nu virkeligheden er, at vores udledning kun giver lokal påvirkning i et ikke målsat vandløb, og derfor ikke er påbudsfremkaldende. Det er også uforståeligt, fordi ingen endnu har fundet det nødvendigt at forske i, hvor langt BI5, fosfor og kvælstof kan bevæge sig i et vandløb, før det er opløst eller fortyndet til et niveau som ikke er skadeligt. Måske det ikke vil være rart for Miljøstyrelsen og kommunerne at finde ud af, at undersøgelserne fra Danmarks Miljøundersøgelser og Orbicon, rent faktisk er rigtige, hvilket ingen burde betvivle at de er.

Svar 17: Som tidligere oplyst følger afgrænsningen af renseklasseoplande i vandområdeplanerne afgrænsningen af de naturlige afstrømningsoplande til de pågældende vandløb. Indsatsen kommer på ejendomsniveau ved kommunens inddragelse af renseklasseoplande i spildevandsplanen, og det er i forbindelse med kommunes meddelelse af påbud om forbedret spildevandsrensning, at kommunen skal foretage en vurdering af, om udledningen fra en ejendom bidrager med spildevandsforurening i vandløbet, jf. § 35 i spildevandsbekendtgørelsen.

Miljøstyrelsen er opmærksom på, at der sker retention og/eller omsætning af stoffer i dræn. For spildevandsudledninger gennem dræn fratrækkes derfor 50 % af stofmængderne for kvælstof, fosfor og BI_5 ved bl.a. beregning af spildevandspåvirkning og vandløb.

Spørgsmål 18: I forlængelse af ovenstående afsnit, vil det være interessant om Miljøstyrelsen, ud fra helt konkrete data eller undersøgelser, kan forklare nedenstående, netop fordi ingen har forsket i, hvor langt væk et nedstrømsliggende vandområde, rent faktisk kan ligge fra kilden.
I Miljøstyrelsen / Vejledning til bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter (2017) side 25. er følgende at læse:
"Ejendommens udledning skal bidrage til forurening af et nedstrømsliggende vandområde. Det er underordnet, om det er det vandområde, der umiddelbart er modtager af spildevandet, eller ***et nedstrøms beliggende vandområde, der i sidste ende bliver modtager af spildevandet. Der kan eksempelvis være tale om umiddelbar udledning til et vandløb, der opfylder målsætningen, men hvor en længere nedstrømsliggende vandløbsstrækning er forureningspåvirket, og hvor målsætningen ikke er opfyldt."***
Øh, hvis målsætningen i et vandområde er opfyldt, kan det spildevand, der udledes til det, ikke være forurenende! Mon Miljøstyrelsen kan forklare, hvordan spildevand, kan "vente med at forurene", indtil det når det næste vandløb eller måske en sø 15 km nedstrøms, som ikke opfylder miljømålet?

Svar 18: Langt de fleste renseklasseoplande er fastlagt af hensyn til et hosliggende vandløb eller et vandløb umiddelbart nedstrøms oplandet. Der kan være renseklasseoplande, der ligger længere opstrøms de berørte vandløbsstrækninger. Det kan bl.a. skyldes, at den vandløbsstrækning, der udledes til, er mere robust over for spildevandspåvirkning end den nedstrømsliggende berørte strækning. Placering af renseklasseoplande ift. det udpegede vandløb er beskrevet i spildevandsvejledningen[11]. For så vidt udledning af fosfor sker der ingen særlig omsætning i vandløb, så størstedelen af det udledte fosfor havner i en nedstrømsliggende sø eller kystvand. Dog optages der noget fosfor i vandløbenes planter og alger.

11

Spørgsmål 19: Og nu vi er ved den nedstrømsliggende sø. Fosfor er, i Tornemose Rende målt til 0,033 mg/l, 250 meter før udløb i Torpe kanal, så det med at vi forurener Bavelse sø, er lagt i graven.
Dernæst kan Miljøstyrelsens påstand om at vi, via Torpe Kanal, forurener i Bavelse sø, ikke være dokumenteret!
Kemiske målinger i Bavelse sø er foretaget på: én målestation, DKMONLW57000017, som er placeret ca. 500 meter nedenfor udløbet fra Tystrup sø, og ca.1.500 meter vest for Bavelse sø's udløb til Nedre Suså. Altså kommer vandet fra Torpe Kanal under ingen omstændigheder i berøring med målestationen i Bavelse sø, da vand jo som bekendt ikke løber mod strømmen! Og da vandets opholdstid, i det mindre østlige bassin, i Bavelse sø, er på 0,5 døgn, er det begrænset, hvor stor skade 0,033mg P/l kan gøre - om nogen, hvis altså det nogen sinde når der ned. Der er jo dog trods alt ca. 15 km til Bavelse sø!

Ingen har ret til at forurene eller har de?
I både vandplanerne for 2009-2015 og vandområdeplaner for 2015-2021 er der fastlagt en indsats mod overløb. Denne indsats sker for overløb til de vandløb, der er mest følsomme over for udledningerne af iltforbrugende organisk stof. ***I forbindelse med de kommende vandområdeplaner for 2021-2027 vil der igen blive set på, om der er målsatte vandløbsstrækninger, hvor der er behov for yderligere indsats mod overløb for at kunne opnå god økologisk tilstand i disse***.
Yderligere indsatser, øh der er jo ikke foretaget noget endnu, i hvert fald ikke i Næstved kommune, se bare her.
Næstved Kommune skriver følgende i deres kommuneplan 2009-2021 *"... og der forestår et større arbejde med* ***yderligere undersøgelser*** *af de aktuelle belastninger fra de regnvandsbetingede udledninger."* og dette i deres spildevandsplan for 2012 - 2022: ***"****Planen omfatter* ***ikke*** *de regnbetingede udløb, og derfor er Vandplanernes* ***krav til reduktion i regnbetingede udledninger ikke opfyldt*** *med nærværende plan.* ***Dette afventer den igangværende indhentning og vurdering af data."***
Det bliver værre endnu! I deres nyligt vedtagne, kommuneplan fra sommeren 2021: ***"Byrådet vil i de kommende år have fokus på arbejdet med undersøgelser af belastningerne fra de regnbetingede udledninger."***
(Jeg kan oplyse om, at der er ca. 40 regnbetingede udledninger fra Toksværd via Jydebækken, Susåen og Torpe Kanal, til Bavelse sø.)
Det er lige arrogant nok, for almindelige borger, at Næstved kommune helt åbenlyst har valgt, INTET at foretaget sig i nu 13 år, og i hvert fald to år mere! Det beviser bare, at kommunerne har en **ret til at forurene**!
Da det jo er omkostningsfrit for Næstved kommune at ignorere krav fra Miljøstyrelsen, kan jeg sådan set godt forstå dem. Men det skulle da lige være mig, der sagde "Jeg ved godt, at jeg har fået et påbud, men jeg venter lige 13 – 15 år med at gå i gang med at undersøge, hvilket anlæg jeg vil have, hvis jeg i det hele taget gider at anskaffe mig et!"
Et er dog helt sikkert, politimanden kommer på besøg hos mig, før Miljøstyrelsen kommer på besøg hos kommunerne!

Svar 19: Det er korrekt, at der i vandområdeplanerne er fastlagt indsatser over for et antal regnbetingede overløb. Der er fastlagt indsatser over for regnbetingede overløb til vandløb, hvor miljømålet for smådyrsfaunaen ikke er opfyldt, og hvor udledninger fra overløb er vurderet at være årsag eller medvirkende årsag til den manglende opfyldelse af miljømålet. Der er ikke fastlagt indsatser over for regnbetingede overløb i oplandet til Torpe Kanal.

Miljøstyrelsen kan oplyse, at kommunerne gennem spildevandsplanlægningen kan beslutte at gennemføre tiltag over for regnbetingede overløb, herunder

separatkloakering af oplande, der ikke har ophæng i vandområdeplanernes indsatsprogram.

Miljøstyrelsen kan derudover oplyse, at en udledning fra et regnbetinget overløb kræver en udledningstilladelse, jf. § 28 i miljøbeskyttelsesloven[12]. Det er kommunerne, der er tilladelsesmyndighed, mens Miljøstyrelsen fører tilsyn med, at udledningen overholder tilladelsen.

Spørgsmål 20: Jeg kommer i øvrigt til at tænke på Miljøstyrelsens elskede sætning, som er gældende for alle ejere af ejendomme i spredt bebyggelse, men helt åbenlyst ikke er gældende i forhold til kommunerne!
"Idet ingen ejendom har krav på en ret til at forurene i et eller andet ubestemt, mindre omfang." Det er jo ikke helt korrekt, idet man i Karakteriseringen af vandløb og indsatsprogrammet på vandløbsområdet Arbejdspapir fra Miljøministeriets arbejdsgruppe om vandløb - December 2011, kan læse følgende *"..... eller hvor spildevandsudledningen* ***kun giver lokal påvirkning i et ikke målsat vandløb, kan kommunen ikke udstede påbud grundet manglende målopfyldelse****."* Det vil altså sige, at nogle ejendomme *" har krav på en ret til at forurene i et eller andet ubestemt, mindre omfang."*
Derfor undrer mig også, at sætningen, er diametralt modsat dette: I sit svar på spørgsmål 636 fra Pia Adelsteen (DF) angående definitionen på forurening, **oplyser Miljøministeriet** at ..... *Altså: hvis en udledning er så lille, at den ikke forårsager skade, regnes den ikke for forurening, og er derfor ikke påbudsfremkaldende."*! Miljøstyrelsen har et forklaringsproblem, især set i lyset af at I nu har fået dommerstanden til at tro på, jeres "lille sætning", og nu er den blevet guds gave til kommunerne.

Svar 20: Miljøstyrelsen kan oplyse, at § 28 i miljøbeskyttelsesloven giver mulighed for at tillade udledning af spildevand til overfladevand. Alle spildevandsudledninger, herunder udledninger fra ukloakerede ejendomme i spredt bebyggelse, skal have en udledningstilladelse. En udledningstilladelse skal bl.a. sikre, at udledningen ikke er en hindring for, at miljømål i vandområdet kan overholdes.

Det er korrekt, at der ikke kan meddeles påbud om forbedret spildevandsrensning efter § 30 i miljøbeskyttelsesloven til ukloakerede ejendomme med udledning til vandløb, der ikke er omfattet af vandområdeplanernes miljømålsbekendtgørelse, dvs. ikke målsatte vandløb. Det er en forudsætning for meddelelse af påbud om forbedret spildevandsrensning, at den pågældende udledning påvirker et vandområde, der ikke opfylder sin målsætning.

Det fremgår af § 35 i spildevandsbekendtgørelsen, at det er en forudsætning ved kommunernes meddelelse af påbud om forbedret spildevandsrensning, at den pågældende ejendoms udledning skal bidrage til forurening af det omhandlede nedstrøms liggende vandområde. Det er helt i tråd med svar på spørgsmål nr. 636 (MOF alm. del). Miljøstyrelsen har ikke indflydelse på domstolenes retspraksis.

Spørgsmål 21: Ovenstående fik mig til at spekulerer over, hvornår er en udledning så lille, at den ikke forårsager skade? For at finde ud af det, må kommunerne jo ud og foretage målinger i vandløbene, men nåååh nej, det siger Miljøstyrelsen jo at de ikke skal! Hvor er min retssikkerhed blevet af?
Modsætning på modsætning på modsætning er ikke godt for hverken dommere, kommuner, ejere af ejendomme i spredt bebyggelse eller Miljøstyrelsen.

[12] https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2022/100

Svar 21: For så vidt angår retspraksis for dokumentationskrav ved meddelelse af påbud om forbedret spildevandsrensning, herunder hvilken spildevandspåvirkning, der kan fremkalde et påbud om forbedret spildevandsrensning, henviser Miljøstyrelsen til spildevandsvejledningen[13]. I vejledningen er der henvisning til normsættende domstolsafgørelser.

Spørgsmål 22: Og her til sidst, kommer det, der får bægret til at flyde over: Bilag 1 Retningslinjer for udarbejdelse af indsatsprogrammer, Stoftilførsel til overfladevand (side 6)
Angående regnbetingede udløb: *"Udskydelserne af spildevandsindsatserne begrundes med, at det ikke er vurderet at være praktisk realiserbart og er forbundet med store anlægsomkostninger at gennemføre hele den krævede indsats i første planperiode. Dette skyldes blandt andet at den aktuelle indsats i den spredte bebyggelse skal* ***kompensere for et efterslæb*** *i den hidtidige kommunale indsats."*

Svar 22: Du refererer til retningslinjer for udarbejdelse af indsatsprogrammer i VP1, der ikke er aktuelle længere. Det er korrekt, at VP1-indsatser over for regnbetingede overløb og renseanlæg blev fordelt på første og anden planperiode. Det samme gælder for indsatsen over for ukloakerede ejendomme i spredt bebyggelse, idet det blev besluttet, at kommunerne skulle gennemføre 5 indsatser (påbud) per 1.000 indbyggere i kommunerne per år. Det betød, at flere kommuner, herunder Næstved Kommune, først ville få gennemført indsatsen i anden planperiode. Det vedrører særligt det store udestående fra regionplanerne, der bl.a. omfatter det renseklasseopland din ejendom ligger i.

Spørgsmål 23: I må godt nok have mig undskyldt, men hvad i himlens navn foregår der? Indsatsen over for ejendommene i spredt bebyggelse har da intet med indsatsen over for regnbetingede udløb at gøre. Det er under ingen omstændigheder i orden, at ejere af ejendomme i spredt bebyggelse skal betale for, at kommunerne ikke har levet op til deres forpligtigelser.

Svar 23: Det er ikke korrekt, jf. svar 19.

Spørgsmål 24: Vi betaler skat, som blandt andet kan bruges til den slags ting. I rigtigt mange år har vi betalt vandafledningsafgift, selv om vi ikke benytter rensningsanlæggene i byerne, og vi betaler for at få tømt vores septiktanke, en til to gange om året. Og nu får vi så lige en ekstra byrde på op imod 100.000 kr. for at kompenser for et efterslæb, som kommunerne har, uha, uha!
Det er måske det, der er den skjulte dagsorden? at ejere af ejendomme i spredt bebyggelse, med djævlens vold og magt, skal påbydes forbedret spillevandsrensning fordi kommunerne ikke har formået at reducere mængden af BI5, Fosfor og kvælstof tilstrækkeligt, altså på deres egne anlæg?
Måske det er derfor Miljøstyrelsens data ikke er i orden? Det kan nemlig være lige meget, med data, for vi får et påbud under alle omstændigheder! Hvor er min retssikkerhed.

Svar 24: Udgifter til rensning af spildevand på spildevandsforsyningers renseanlæg betales af kloakfællesskabets medlemmer gennem opkrævning af vandafledningsbidrag. Langt de fleste renseanlæg i Danmark er udstyret med avanceret renseteknologi og renser spildevandet godt, jf. punktkilderapporten 2020[14]. Der er i vandområdeplanerne fastlagt indsatser over for renseanlæg, hvis udledningen er årsag til, at miljømålet for smådyrsfaunaen i vandløb ikke er opfyldt.

[13] https://www2.mst.dk/Udgiv/publikationer/2018/06/978-87-93710-38-2.pdf
[14] https://www2.mst.dk/Udgiv/publikationer/2021/12/978-87-7038-368-4.pdf

På baggrund af vandmiljøplan 1 fra 1987 blev der i spildevandsbekendtgørelsen indført skærpede krav til næringsstoffjernelse og reduktion af organisk stof på renseanlæg. Det betød, at udledningen af organisk stof, kvælstof og fosfor fra renseanlæg blev reduceret markant, fra midten af 1990'erne, jf. punktkilderapporten for 2020.

Det blev i lov nr. 325 af 14. maj 1997 om spildevandsrensning i det åbne land m.v.[15] besluttet, at områder uden for kloakeringsområder, hvor der sker rensning svarende til et bestemt renseniveau, og planlagte områder uden for kloakeringsområder, hvor der skal ske rensning svarende til et bestemt renseniveau skulle fremgå af spildevandsplanen. Baggrunden for det var, at meget spildevand fra spredt bebyggelse blev renset dårligt, dvs. kun mekanisk, og at spildevandsudledninger i spredt bebyggelse var årsag til, at mange vandløb ikke kunne opfylde deres målsætning ift. smådyrsfaunaen. Herefter blev der udpeget områder, hvor spildevandsrensningen i spredt bebyggelse skulle opfylde et bestemt renseniveau.

Modtagere af påbud om forbedret spildevandsrensning på ukloakerede ejendomme i spredt bebyggelse skal have tilbud om kontraktligt medlemskab af spildevandsforsyningen, jf. § 7a i betalingsloven[16]. Ordningen er sat i stand med henblik på at sidestille grundejere i spredt bebyggelse med grundejere i kloakopland.

Spørgsmål 25: På baggrund af alt det ovenstående, burde Miljøstyrelse bede Næstved kommune om at trække alle påbud tilbage, og dernæst få styr på, hvad der er årsag til den manglende opfyldelse af miljømålet i Torpe Kanal, altså hvis den er manglende!
Få nu undersøgt den kanal godt, grundigt, professionelt og efter forskrifterne, og få så Næstved kommune til at leve op til Miljøstyrelsens krav i forhold til regnbetingede udledninger.

Svar 25: Miljøstyrelsen mener, at spildevandsindsatsen i spredt bebyggelse i oplandet til Torpe Kanal og Bavelse Sø er velbegrundet. Miljøstyrelsen har ingen planer om at fjerne indsatsen, der skal være afsluttet inden udgangen af anden planperiode.

Med venlig hilsen

Thomas Rützou
Specialkonsulent
thomr@mst.dk

[15] https://www.retsinformation.dk/eli/lta/1997/325
[16] https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2021/1775